

tinget har givet det, men Landbrugsministeren har taget Forbehold derimod og sagt, at han ikke kan være med til det, saaledes som det fremsættes. Naar det alligevel forelægges i denne Skikkelse, er det kun, for at der kan komme en Forhandling i Gang. Hvilken Landbrugsministerens egen Stilling er, vide vi imidlertid ikke noget om. Som Minister har den højtærede Landbrugsminister ikke sagt noget om Ministeriets Program i saa Henseende. Ministeriet, som dog efter min og manges Mening skulde staa som Leder af Lovgivningsarbejdet, siger: Vi forelægge et Lovforslag, der kan forhandles derom, der kan arbejdes derpaa, men imod den Skikkelse, det har ved Forelæggelsen, tage vi Forbehold. Den højtærede Kirkeminister har i Landstinget forelagt Skoleloven, som for et Par Aar siden strandede efter Fællesudvalg, idet der var nogle Punkter, som man ikke kom til Enighed om. Den højtærede Kultusminister har forelagt Skoleloven omtrent i den Skikkelse, hvori man kunde formode, at Landstinget vilde have vedtaget den efter Fællesudvalget. De Stridpunkter, som den Gang fandtes, ere vandrede ind paa det nuværende Forslag. Stridpunktet med Hensyn til Kaldelses-spørgsmaalet findes der saaledes endnu, medens Tilskuddet til de private Skoler, som man dog var enedes om, idet man var bleven enig om Summen, er udgaaet. En Embedsmand, som man var enedes om at skubbe ud, er sat ind paa Forslaget igen. Forslaget er fremsat med megen velvillig Omtale, og jeg tvivler ikke om, at der er Velvilje til Stede hos den højtærede Kultusminister, men jeg er ikke sikker paa, at den Form, hvori det er fremsat, er heldig for Gennemførelsen af en Skolelov her i Landet. Jeg tror meget snarere, at ogsaa denne Form virker til at gøre Forventningerne til Rigsdagsarbejdet smaa.

Siden jeg nu taler til den højtærede Kultusminister, vil jeg gaa videre og spørge: Hvad er den højtærede Ministers Program? Et saadant Spørgsmaal er ganske berettiget, thi vi kende ikke noget dertil, og jeg kan derfor ikke afholde mig fra at forhøre mig lidt i den Retning. Grundlovens § 75 bestemmer, at Folkekirkens Forfatning ordnes ved Lov. I sin Tid havde man vistnok tænkt sig en hel stor Kirkelov, som skulde omfatte samtlige Folkekirkens Forhold. I Tidens Løb er man kommen til at tage det Stykkevis. Man har faaet Sognebaandsløsningsloven, Valgmenighedsloven, Loven om Kirkernes Brug. Hvilket

er nu den højtærede Kultusministers Program? Skulle vi fra hans Side se et Lovforslag om Adgang til Benyttelse af Kirkerne for Valgmenigheder? Det koster jo Valgmenighederne adskillige Penge at bygge egne Kirker, medens den nærmeste Kirke ofte staaar halvvejs tom og godt kunde benyttes af en Valgmenighed. Skulde vi se et Forslag til en hel stor samlet Kirkelov, maaske endogsaa et Forslag om en Repræsentation for Folkekirken? Derom vide vi intet; vi ere videbegærlige, vi ønske at høre noget derom. Vi have jo nu en gejstlig i Spidsen for Kirkens Administration, og ingen nærer Tvivl om, at denne Mand ogsaa har overvejet disse Spørgsmaal. Her ved kommer jeg saa til et nyt Spørgsmaal, nemlig om, hvorvidt den højtærede Kultusminister vil opretholde den kongelige Resolution af 8de Oktober 1883 om Kirkeraadet; ja muligvis endogsaa gaa videre paa dens Grund. Den Gang hed det sig jo, at man ikke vilde blive staaende ved Resolutionen, men gaa videre ad denne Vej. Vi staa uvisse og vide ikke, til hvilken Side den højtærede Kultusminister vil gaa. Ser man paa Tidens Tegn, skulde man snarest tro, at man vil gaa videre paa Grundlag af Resolutionen af 8de Oktober 1883, thi jeg har lagt Mærke til, at Præsterneovre paa Lolland have sat sig i Bevægelse og i Sommer paa et Møde vedtaget, at de ville organisere sig sammen med Lægfolk og danne et udvidet Landemode, eller hvad et saadant hedder. Provsterne og Præsterne, sammen med nogle af Præsterne valgte Lægfolk, skulde danne en saadan Kirkeforsamling, og man haabede, at alle Landets Stifter skulde tage dette til Efterfølgelse, idet man saa fik en Slags Repræsentation for Kirken. Det er muligt den højtærede Kultusministers Mening, at man skal gaa denne Vej. Vi andre staa og stirre paa det og forstaa ikke, hvad en saadan Repræsentation skal tage sig for. Hvad skulde de Lægfolk, som vælges af Præsterne, gøre i en saadan Forsamling, og hvilken Myndighed faar Forsamlingen? Hvad skal man egentlig stille op med dette Kirkeraad eller disse Repræsentationsforsamlinger, som man laver omkring i Landets Stifter? Efter Grundloven skal Folkekirkens Forfatning ordnes ved Lov, det er ikke alene dens Repræsentation, der skal ordnes ved Lov, men det er samtlige Folkekirkens Forhold. Det har sikkert været Grundlovens Mening, hvad er den højtærede Kultusministers Mening? — Ja, saaledes som det gaar med Kultusministeren og Landbrugsministeren, gaar det ikke